

avansând cu instrumentele financiare FESI

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

Instrumente financiare

Instrumentele financiare cofinanțate prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală sunt o modalitate sustenabilă și eficientă de a investi în creșterea și dezvoltarea oamenilor, întreprinderilor și resurselor în sectorul agricol și forestier, precum și în economia rurală. Ele pot sprijini o gamă largă de obiective de dezvoltare în beneficiul unui segment extins de destinatari, cu potențial de reutilizare a fondurilor pentru alte investiții.

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR), instrumentul de finanțare din cadrul celui de al doilea Pilon al Politici Agricole Comune a Uniunii Europene și unul dintre Fondurile Europene Structurale și de Investiții, vizează în general consolidarea agriculturii, a sectorului forestier și a zonelor rurale din UE.

FEADR dispune de un buget total de peste 96 de miliarde € pentru perioada 2014-2020. Acest sprijin este oferit pentru agricultură, silvicultură și gestionarea mediului/resurselor naturale precum și pentru dezvoltarea sustenabilă a economiei rurale.

Sprijinul FEADR poate fi furnizat prin intermediul unor granturi și, din ce în ce mai mult, prin intermediul instrumentelor financiare.

Începând cu anul 2007, cererea de instrumente financiare cofinanțate prin FEADR a fost în creștere, în special ca urmare a crizei financiare și economice care a tăiat bugetele disponibile pentru zonele rurale și agricultură.

Instrumentele financiare

- sunt fonduri rambursabile;
- sunt reutilizabile, adică fondurile rambursate pot fi utilizate din nou în aceeași zonă;
- sunt potrivite pentru proiecte viabile financiar, adică cele de la care sunt așteptate venituri sau economii suficiente pentru a rambursa sprijinul primit;
- sunt concepute pentru a atrage coinvestiții din alte surse, inclusiv investiții private, pentru a crește valoarea fondurilor disponibile în special în sectoarele / domeniile în care există probleme cu accesul la finanțare;
- pot lua forma de împrumuturi, garanții sau investiții de capital;
- pot sprijini creșterea ofertei, contribuind la dezvoltarea pieței;
- pot fi folosite într-un mod complementar cu granturile; și
- pot fi gestionate de bănci naționale sau regionale, organizații internaționale precum: Banca Europeană de Investiții sau Fondul European de Investiții, de către intermediari financiari, precum și (doar pentru împrumuturi și garanții) de către autoritățile de management.

În perioada 2014-2020, ținând cont de avantajele instrumentelor financiare, utilizarea lor se extinde la **toate obiectivele tematice** și este de așteptat să se extindă în continuare datorită opțiunilor lor de implementare mai bune și mai flexibile.

Instrumentele financiare pot fi cofinanțate prin FEADR pentru a **sprijini prioritățile de investiții incluse în cadrul Programelor de Dezvoltare Rurală (PDR)** ale statelor membre. Ele pot sprijini eventual punerea în aplicare a numeroase măsuri care intră sub incidența FEADR, cu condiția ca acestea să se adreseze unei **deficiențe identificate a pieței**, de exemplu: zonele în care băncile nu sunt dispuse să acorde împrumuturi și/sau unde sectorul privat nu este dispus să investească, de pildă în fermele mici sau în noile întreprinderi agricole fără un istoric bancar sau suficiente active pentru garanții.

Instrumentele financiare pot contribui astfel la atingerea celor mai multe dintre prioritățile UE stabilite pentru dezvoltarea rurală:

- Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale;
- Creșterea competitivității tuturor tipurilor de agricultură și creșterea viabilității exploatațiilor;
- Promovarea organizării lanțului alimentar;
- Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către emisii reduse de dioxid de carbon și rezistenței la schimbările climatice în sectorul agricol, alimentar și forestier; și
- Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltarea economică în zonele rurale, în special în ceea ce privește crearea și dezvoltarea de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Instrumentele financiare din cadrul FEADR sunt **disponibile pentru toți potențialii destinatari din agricultură, silvicultură și din zonele rurale care întreprind proiecte de investiții viabile din punct de vedere financiar.**

O **gamă largă de instrumente financiare sprijinite prin FEADR** pot fi puse în aplicare:

- **Împrumuturi** care ar putea fi disponibile atunci când nu sunt oferite comercial (de exemplu: de la bănci) sau ar putea fi oferite în condiții mai avantajoase decât cele comerciale (de exemplu: cu rate mai mici ale dobânzii, pe perioade mai lungi de rambursare, sau cu mai puține garanții solicitate). De pildă, împrumuturile ar putea fi disponibile pentru a ajuta fermierii și familiile acestora în diversificarea surselor de venit prin dezvoltarea de activități, precum agro-turismul sau întreprinderi din domeniul alimentar cum ar fi restaurantele ce vând produse locale, pentru investiții în sprijinul tinerilor fermieri sau pentru investiții în utilaje agricole ce vizează creșterea performanței fermelor și sustenabilitatea acestora.
- **Microcredite**, împrumuturi mai mici destinate persoanelor excluse de la accesul la servicii financiare, adesea oferite pe termen scurt, și fără garanții sau cu garanții reduse. De exemplu: împrumuturi pentru ca fermierii să achiziționeze echipament, pentru a îmbunătăți valoarea adăugată sau calitatea recoltei sau pentru proiecte din cadrul strategiilor locale de dezvoltare la nivelul comunității.

- **Garanții**, în cazul în care asigurarea este acordată unui creditor privind rambursarea capitalului, în eventualitatea în care debitorul nu reușește să restituie împrumutul. De exemplu, acest lucru poate fi benefic pentru întreprinderile care intenționează să investească în bio-economie, în utilizarea eficientă a resurselor sau pentru fermierii care pot avea abilitățile necesare și oportunitățile de finanțare, însă pentru a accesa resursele financiare le lipsește garanția necesară pentru obținerea împrumutului.
- **Capital**, în cazul în care capitalul este investit în schimbul controlului total sau parțial al unei firme; investitorul de capital poate să își asume un anumit control în gestionarea întreprinderii, poate beneficia de o parte din profitul firmei și ulterior poate vinde capitalul deținut generând din nou profit. Instrumentele de investiții în capital sunt cel mai probabil relevante pentru firmele cu risc ridicat și potențial mare de creștere, de exemplu: cele care operează în sectorul agro-alimentar, dezvoltând/investind în noi procese tehnologice.

De asemenea, instrumentele financiare pot fi oferite în asociere cu granturi și alte forme de asistență. De multe ori este necesară îmbunătățirea disponibilității de investiții, (investment readiness), ca o condiție necesară pentru atragerea de fonduri. Consultanța și alte tipuri de suport pot fi finanțate prin FEADR.

Instrumentele financiare cofinanțate prin FEADR pot contribui la dezvoltarea pe termen lung și la diversificarea sectorului, la realizarea de investiții prin sprijinirea activităților în zonele în care nivelurile de investiții au fost de multe ori sub nivelul optim și la stimularea dezvoltării de proiecte comerciale viabile, deschizând astfel noi oportunități pe piață. De asemenea pot crea oportunități pentru investitori și intermediari financiari. În general, accesul la finanțare a fost costisitor și dificil pentru firmele din sectoarele agricol și silvicultură. În multe state membre, aceste sectoare sunt considerate de bănci și de alte instituții financiare ca având un risc ridicat în ceea ce privește creditarea și accesul la credite. Cu toate acestea, unele proiecte pot deveni investiții mai atractive datorită instrumentelor financiare publice și partajării riscurilor aferente.

Pentru mai multe informații

Pentru informații referitoare la dezvoltarea rurală:

http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_ro.htm

Pentru un ghid pentru autoritățile de management privind instrumentele financiare din FESI:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/fi_esif_2014_2020.pdf

Pentru informații cu privire la metodologia de evaluare ex-ante pentru instrumente financiare:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

Pentru site-ul „fi-compass”, platforma de servicii de consultanță privind instrumentele financiare din cadrul FESI:

<http://www.fi-compass.eu/>

Pentru mai multe informații cu privire la Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și alte Regulamente privind Fondurile Europene Structurale și de Investiții, inclusiv Acte de Implementare și Delegare:

<http://enrd.ec.europa.eu/en/policy-in-action/cap-towards-2020/rdp-programming-2014-2020/policy-overview>

Pentru informații privind regulile de ajutor de stat pentru agricultură, păduri și zone rurale:

http://ec.europa.eu/agriculture/stateaid/index_en.htm

www.fi-compass.eu
contact@fi-compass.eu
© EIB (2015)

European Commission
Directorate-General
Regional and Urban Policy
Unit B.3 "Financial Instruments and IFIs' Relations"
B-1049 Brussels

European Investment Bank
Advisory Services
fi-compass
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg